

lom; týmito symfóniami začína rad diel už stár-
ného skladateľa, ktoré však vždy znovu a znovu
udivujú svojím mladíckym elánom a technickým
majstrovstvom. Názov symfónie „La Reine“ —
Kráľovná nepochádza od Haydna; pripisuje sa
údajne mimoriadnej obľúbenosti tohto diela u Má-
rie Antoinetty. — Dielo začína pomalým slávnost-
ným úvodom. Aj nasledujúce Vivace má radostný
a slávnostný charakter; je vybudované na jednej
myšlienke — na rozdiel od obvyklých dvoch myš-
lienok v klasickej sonátovej forme — čím jednak
po formovej stránke vytvára stred medzi sonáto-
vou a rondovou formou a súčasne zaručuje bez-
príkladnú vnútornú jednotu jej umeleckej výpo-
vede. — Druhá časť je sledom variácií na tému,
ktorá vznikla modifikáciou pôvodnej francúzskej
ľudovej piesne. Jednotlivé variácie neprinášajú
nový myšlienkový materiál, ale sú vystavané na
púbej obmene základnej témy, na zmenách v sprie-
vode a v inštrumentácii. — Menuet je veľmi krát-
ky a napriek radostnému charakteru pôsobí veľmi
rezolútne. O to vzdušnejšie je Trio. — Finále je
rondom so sonátovým rozvedením. Obdivuhodná
je tu neobvyklá schopnosť skladateľa vystavať ce-
lú časť z jednej myšlienky. Celková nálada Finála
je svieža. Preto pôsobia tak silne vážne tóny na
začiatku rozvedenia; svojím svojvoľným rytmom
a harmóniou pripomínajú už diela Beethovenove.

K-21*51232 — ZT 41, 1888-65

BUDÚCI KONCERT

Štvrtok 29. 4. 1965 v poradí A
Piatok 30. 4. 1965 v poradí B

Dirigent: LUDOVÍT RAJTER

ZELJENKA: OSVIENČIM

HINDEMITH: FILHARMONICKÝ KONCERT
BEETHOVEN: 3. SYMFÓNIA (EROICA)

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

Koncert

SYMFONICKÝ ORCHESTER ČS. ROZHLASU
BRATISLAVA

DIRIGENT
ANDRZEJ MARKOWSKI

Bratislava 25. apríla 1965

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

NOSITEĽ RADU PRÁCE

PIERRE MOULAERT

SEKVENCIE

WOJCIECH KILAR

RIFF 62

PETER KOLMAN

MONUMENTO PER SEI MILIONI

(Premiéra)

ARVO PÄRT

PERPETUUM MOBILE

JOSEF HAYDN

SYMFÓNIA B DUR Č. 85

Adagio. Vivace

Romanca. Allegretto

Menuetto

Finale. Rondo

Andrzej Markowski, nar. 1924, absolvoval svoje hudobné štúdiá na Trinity College of Music v Londýne a na Vysokej škole hudobnej vo Varšave (kompozíciu u Szeligowského, dirigovanie u Rowického). Od r. 1954 bol druhým dirigentom Poznaňskej filharmónie, neskôr Sliezskej filharmónie, od r. 1960 prvým dirigentom Krakovskej filharmónie. Markowski je známy predovšetkým ako dobrý dirigent súčasnej hudby. Venuje sa aj kompozícii.

Mladý estónsky skladateľ **Arvo Pärt**, nar. v r. 1935 je absolventom tallinského konzervatória (1963) a dnes zvukovým režisérom estónskeho rozhlasu. V krátkom čase vytvoril pomerne veľký počet diel rôzneho obsadenia (dve klavírne sonáty, partita a Diagrammi pre klavír, kantátu „Naša záhrada“, oratórium „Der Schritt der Welt“ — za obe tieto vokálno-symfonické diela získal Pärt 1. cenu na prehliadke mladých skladateľov SSSR v r. 1962 —, rad skladieb pre orchester: Necrologio, Perpetuum mobile, Sinfonia, Collage sur BACH, Musica sillabica; scénická, filmová, rozhlasová hudba). Arvo Pärt patrí k najavantgardnejším mladým sovietskym skladateľom; okrem domácich vplyvov zúžitkuje v svojich dielach aj podnety skladateľov 2. viedenskej školy (Schönberg, Weber, Berg).

Petra Kolmana pozná obecenstvo filharmonických koncertov z nedávneho predvedenia Štyroch skladieb pre orchester. Na dnešnom koncerte odznel skladateľovo najnovšie dielo, dokončené v decembri 1964. Po Huslovom koncerte (absolventská práca na VSMU) je Monumento pre sei milioni prvou skladbou pre veľký orchester. Jej podtitul: „Na pamiatku tých, čo zahynuli — na výstrahu tým, ktorí prežili“ — nie je formálny, ale skutočne vyjadruje myšlienkovú hĺbku a skladateľovu zaangažovanosť v tomto diele, v ktorom u Kolmana po prvý raz ustupuje do pozadia snaha po experimentovaní. — Jednočasťové dielo je vnútorne rozčlenené na tri úseky; po expresívnom prvom úseku, v ktorom skladateľ bohato využíva zvukové možnosti jednotlivých nástrojových skupín, nasleduje vyrovnaný, jemný a kľud-

ný úsek, ktorý prechádza opäť do veľmi dramatického úseku, vrcholiaceho v otrasnom výkriku. Nasleduje záver — bolestivý epilóg, ktorý núti k uvažovaniu. Je to monumento ale aj memento.

Pierre Moulaert, nar. v r. 1907 v Bruseli sa venuje všetkým činnostiam v oblasti hudby: bol huslistom v orchestri, je profesorom harmónie na Bruselskom konzervatóriu, kritikom jedného z najznámejších bruselských denníkov. Ako skladateľ je autorom početných diel rôzneho žánru: scénickej, filmovej a symfonickej hudby, napísal niekoľko baletov, sláčikové kvarteto a skladby pre komorný orchester. O Sekvenciách, ktoré odznejú na dnešnom koncerte, skladateľ píše: „Sekvencie“ neznamena nič iného ako „suite“. Dielo si vyžiadal André Cluytens, ktorý ho predviedol v novembri 1964 v Bruselskej filharmónii. „Sekvencie“ nemajú program, ale poslucháč postrehne, že prvá časť je prevažne lyrická, druhá zväčša smútočná a tretia sa nesie v rytmickom dynamizme.“

Wojciech Kilar, nar. 1932 v Lvove, študoval u prof. Bolesława Woytowicza v Katoviciach a v Krakove kompozíciu a klavír. V r. 1959—1960 pracoval pod vedením Nadi Boulanger v Paríži. Z jeho skladieb treba menovať Malú predohru, 1. symfóniu pre sláčikový orchester, 2. symfóniu pre klavír a orchester, Ódu in memoriam B. Bartók, Koncert pre dva klavíry a bicie, jeden balet Herbstag na text R. M. Rilkeho pre soprán a sláčikové kvarteto.

O skladbe Riff 62 autor hovorí: „Riff 62 pre klavír sólo, skupinu dychových nástrojov (2 klariety, 3, saxofóny, 4 trubky, 4 pozauny), 2 skupiny bicích (vibrafón-xilorimba ako aj nástroje kožené) a sláčiky (36 huslí a 12 kontrabasov) som napísal v r. 1962 a venoval Nadi Boulanger; chcel som týmto dielom zložiť skromný hold pri príležitosti jej 75. narodenín.

Symfónia č. 85 **Josefa Haydna** patrí do radu šiestich tzv. parížskych symfónií, ktoré vznikali v r. 1785—87 na objednávku parížskeho koncertného združenia. Vo všetkých týchto symfóniách stojíme pred celkom dozretým Haydnovým štý-